

Sankarihautoja koskeva asia

KH 02.12.2024 § 375
962/02.05.01.00/2024

Valmistelija

Hallintojohtaja Elina Amnell-Holzhäuser
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja Sari Paljakka

Loviisan kaupungissa sijaitsevien sankarihautojen hoitamista koskevat järjestelyt ovat herättäneet kevään ja kesän 2024 aikana runsaasti keskustelua. Kaupunki on saanut arvostelua osakseen siitä, että eräiden sankarihautojen on katsottu jääneen ajoittain riittävästi hoitamatta.

Loviisan kaupunginhallitus on 25.10.1993, 520 § (Dnro 560/93) päättänyt osallistua vuosittain yhteensä 10 000–15 000 markalla sekä vuonna 1918 vakaumuksensa puolesta kaatuneiden että sankarihautojen hoitokustannuksiin tarkoituksenmukaisimmalla tavalla, siten kun siitä teknisessä palvelukeskuksessa tarkemmin sovitaan.

Tuolloisessa valmistelussa todetaan, että edellä mainittujen hautojen hoito maksaa kaupungille vuosittain puutarhateknikko Törnblomin esittämän arvion mukaan n. 40 000–50 000 mk. Hautojen hoidosta on vastannut teknisen palvelukeskuksen metsä- ja puistotoimisto. Vuonna 1993 tehdyssä Loviisan kaupunginhallituksen päätöksessä on siis päätetty osallistua hautojenhoitokuluihin noin 1/3-osalla lasketuista kuluista.

Elinkeino- ja infrastruktuuriosaston puisto-osasto on hoitanut Loviisan keskustan sankarivainajien hautoja kesään 2024 saakka vuonna 1993 tehtyyn kaupunginhallituksen päätökseen perustuen. Vuonna 1993 tehdyn päätöksen jälkeen vuonna 2010 on toteutettu kuntaliitos, jossa Pernaja, Liljendal ja Ruotsinpyhtää ja Loviisa liitettiin yhteen muodostaen nykyisen Loviisan kaupungin. Loviisanseudun seurakuntayhtymän alueella sijaitsee tällä hetkellä Loviisan keskustan uuden ja vanhan hautausmaan, Pernajan, Liljendalin ja Ruotsinpyhtään sankarivainajien haudat.

Loviisanseudun seurakuntayhtymän edustajien mukaan seurakuntayhtymän saama valtionavustus ei riitä sankarihautojen hoitokustannusten kattamiseen. Seurakuntayhtymä on esittänyt toiveen kaupungille siitä, että kaupunki osallistuisi jatkossakin sankarihautojen hoitamiseen.

Loviisan kaupungin ja Loviisanseudun seurakuntayhtymän johto ovat neuvotelleet Loviisan kaupungin alueella sijaitsevien sankarihautojen hoitamisesta ja kaupungin osallistumisesta hoitojärjestelyihin tai hautojen hoidosta aiheutuviin kustannuksiin. Kaupungin toiminnan kannalta tarkoituksenmukaista ei ole osallistua hautojen hoitamiseen puistoyksikön toimesta, koska yksikön resurssi tarvitaan täysimääräisesti kaupungin omien ja sen hallinnassa olevien alueiden hoitamiseen. Sen sijaan osallistuminen sankarihautojen hoitamisesta aiheutuvien kulujen kattamiseen avustuksella on arvioitu tarkoituksenmukaisemmaksi vaihtoehdoksi.

Seurakuntayhtymä on toimittanut kaupungille laskelman sen alueella olevien sankarivainajien hautojen vuosittaisista kustannuksista. Seurakuntayhtymän tekemä hoitoarvio koskien kaikkia edellä mainittuja kohteita on 52 048 € (alv 0).

Hautausvoimilain 22. §:n mukaan yleisten haudausmaiden ylläpidosta aiheutuviin kustannuksiin käytettävissä olevasta rahoituksesta on säädetty erikseen.

Valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin annetun lain 1. §:n mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää vuosittain evankelis-luterilaiselle kirkolle rahoitusta haudausmaahan, väestökirjanpitoon sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitoon liittyviin laissa säädettyihin tehtäviin.

Seurakuntayhtymä ei saa erikseen sankarihautojen hoitamiseen osoitettua valtionavustusta, vaan valtionavustus kohdistuu yleisesti edellä 1. §:ssä mainittuihin kohteisiin. Seurakuntayhtymän edustajat ovat tuoneet esiin, että valtionavustuksen määrä on sankarihautojen hoitamisen kannalta riittämätön eikä kata aiheutuvia kuluja.

Kirkkojärjestys (657/2023) sisältää sääntelyä muun ohella haudausmaiden ylläpidosta ja suunnitelmallisesta hoitamisesta käyttösuunnitelman ja hoitosuunnitelman mukaisesti tarkoituksena pitää haudausmaat niiden arvoa vastaavassa kunnossa.

Sankarivainajien hautojen hoitamisvelvoite kuuluu ensisijaisesti seurakunnille ja osaltaan myös kunnille. Käytännöt kuntien osallistumisesta sankarivainajien hautojen hoitamiseen tai siitä seurakunnille aiheutuviin kustannuksiin vaihtelevat alueellisesti.

Loviisan kaupunki arvostaa sankarivainajien uhrausta Suomen vapauden puolesta. Sankarihautojen korkeatasoisella hoitamisella osaltaan varmistetaan kaatuneiden muiston siirtyminen aina uudelle sukupolvelle. Huomioon ottaen edellä selostetut tekijät ja sankarivainajien muiston kunnioittaminen on sankarihautojen hoitamiseen osallistuminen avustuksella katsottava tarkoituksenmukaiseksi.

Seurakuntayhtymän toimittaman selvityksen perusteella esitetään avustuksen määräksi vuodelle 2025 yhteensä 17 500 euroa.

Liite nro 7.
Hakemus
Selvitys kustannuksista

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Tomas Björkroth

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää tukea Loviisanseudun seurakuntayhtymää avustuksella, määrältään yhteensä 17 500 euroa.

Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että:

– avustus käytetään Loviisan kaupungin alueella sijaitsevien sankarihautausmaiden (Loviisan keskustan uuden ja vanhan hautausmaan, Pernajan, Liljendalin ja Ruotsinpyhtään hautausmaiden) sankarivainajien hautojen hoitamiseen.

– Loviisan kaupungin puistotoimi ei osallistu sankarihautojen hoitamiseen miltään osin.

Avustus koskee sankarihautojen hoitamista vuoden 2025 aikana. Avustuksen myöntäminen sen jälkeiseltä ajalta ratkaistaan erikseen vuosittain seurakuntayhtymän esittämän kuluselvityksen perusteella.

Käsittely

Kari Hagfors teki seuraavan muutosesityksen:

Avustuksen määrä on 26 000 euroa vuodelle 2025.

Kari Hagforsin muutosesitys ei saanut kannatusta.

Päätös

Päätös ehdotuksen mukainen.

Kari Hagfors jätti eriävän mielipiteen.